

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Kétfelét hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátorajhajhely, Főter 9 szám
Telefon: 42. szám.

Előfizetési díjakat nem adunk vissza.
Külföldben minden garmond sor 40 fill.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 korona.
Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések törmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Hihetetlen...

— aug. 23.

Hihetetlen, hogy itt valaha emberek éltek, — mondta az angolok királya, amikor a nyugati offenzívának gránátoktól telissen szétrombolt, egykor vérrel és izzettséggel épített sáncaiban meggyújtást tett. — Csodálkozott a király, hogy olyan hegyen emberek élhettek, küzdhetek, örülhettek és gyilkolhattak. — szóval emberek maradhattak. — aki a háboru örült tombolása közepette is megtartja rendszeres vadászkirándulásait a vadul meggyújtott Skócia őserdeiben, neki ez a híradás ujság, hihetetlen... Mert hiszen ő eddig ugyszólván csak a sportnak tekintette a népek élet halál harcát. Nekünk azonban nem az a hihetetlen, hogy a földalatti sánckban emberek százai élhetnek. Mi más tartunk hihetetlennek.

Hihetetlen, hogy a szabadság hazájában, a gloire népe sorda gyanánt engedi magát hajítani az angol kereskedelem érdekeinek védelmében; hihetetlen, hogy a francia antimilitaristák megtorlatlanul hagyják a vidéki fiskálisból korlátlan hatalmu tábornokra lett Poincaré gaztetteit engedni, hogy egyetlen gesztussal a művelt nemzetnek sok ezer talentumos fiát a golyó és a gránát áthatlan erdejébe vararja. Elképzelhetlenül hihetetlen, hogy Anglia a világ minden részéből összerterelt népeket Európába harctereire hajtson és ezek a tömegek elkepesztően bárgyu túlelemmel engedelmessé válnak. Elhihetetlen, hogy a világörvénelem legnagyobb árulásának értelmi szerzője — Salandra klassz miniszterelnök — a szangvinizmus őshazájában lincis nélkül, milliomosként vonulhatott hazájába. Hihetetlen: hogy azok a nemzetek, amelyekre mint a műveltség előharcosaira az egész világ esküdtött eddig, a barbarizmus, az elnyomás birodalmával, az oroszországgal, az orosz cárral szövetségi csókban egyesültek elmentünk és Kelet minden emberét közepéurópa kultur-népeinek megsemmisítésére akarják felhasználni; hogy Anglia négy ország békés népét éhhalálra adta, hogy reptilógépekről áruló asszonyokat és gögicselő gyermekeket pusztítsanak el —

De a leghihetlenebb az, hogy a sok csalás, árulás, kegyetlenkedés, kerítés ellenére folyton vesztést szenvedő ellenségeink azt hiszik: — le tudnak bennünket győzni.

Miniszterjárás Ujhelyben

A kárpáti akció befejezése.

— aug. 23.

Az ellenséges betörés folytán feladott kárpáti falvak ujjaélesztésére megindult országos akció befejezéséhez közeledik. Egy évvel ezelőtt adták ki a jelszót, hogy a kozák hordák kegyetlen pusztításai után új életet fakasszunk a lerombolt, felperzselt kárpáti falvakban és hajlékot adjunk azoknak, akiket az ellenség vadsága mindenükből kifosztott. És ma, egy év után már oda jutottunk, hogy a segítő akció társadalmi részét le lehet zárni.

A magyar nemzet példátlan áldozatkésztsége ismét csodát művelt. Rövid egy esztendő alatt összeadta azt a hét és fél millió koronát, a melyre az elpusztult falvak ujjaépítéséhez szükség volt. Gr. Khuen-Héderváry Károly, a Feldult Tűzhelyeket Ujjáépítő Bizottság elnöke és a segítő társainak fáradságtalan munkássága olyan eredménnyel járt, a mire nincs példa sehol, egyetlen nemzet történetében sem.

Most már csak az építési munkálatok vannak hátra, amelyek szintén lázas sebességgel közelednek a befejezéshez. A kormány és társadalom áldozatkésztsége a legrövidebb idő alatt megteremt a Kárpátokban az új életet és hatalmas fejlődésnek indítja a háboru előtt elhagyott, rendezetlen felvidéki falvakat.

Mikor e sorokat írjuk, a kormány tagjai és a kárpáti akció társadalmi vezetői az elpusztított vidékeket járják, hogy személyes tapasztalataik alapján adhassanak irányt annak a munkának, amely a társadalom áldozatkésztségből egybegyűlt milliókból új hajlékot teremt a mindenükből kifosztott felvidékieknek.

A miniszterjárásról a következőkben számolunk be részletesen: Futó tüzként terjedt el szombaton délután a városban a hír, hogy Sándor János belügyminiszter, báró Ghillány Imre földművelésügyi miniszter és gróf Khuen-Héderváry Károly, a Feldult Tűzhelyeket Ujjáépítő Bizottság elnöke este nagyobb kísérettel Sátorajhajhelybe érkeznek. Bár mindenki sejtette, hogy a miniszterjárás a kárpáti akcióval van összefüggésben, mégsem tudott az utazás célját illetőleg senki pozitívumot, a mig közkezre nem került az „Az Est”, melyben gr. Khuen-Héderváry Károly az utazás céljáról a következőkben nyilatkozott:

— Olyan dolgot fogok most csinálni, amire Magyarországon még nem igen volt eset. Hivatalosan lezárók egy gyűjtést. A kárpáti elpusztult falvak felépítésére összegyűlt eddig 7.350.000 korona, amely összeget én és a végrehajtó bizottság elegendőnek tartunk arra a cél-

ra, amelyért a gyűjtést megindítottuk. Ma délután a belügyminiszterrel és a földművelésügyi miniszterrel, valamint a végrehajtó bizottság tagjaival elutazunk a felvidéki vármegyékbe.

— Először Zemplénbe megyünk, azután Beregbe, majd Sárosba; végigjárjuk azokat a területeket, ahol az oroszok pusztítottak. Az ut körülbelül három napig fog tartani. Ezután összehívjuk a végrehajtó bizottságot, beszámolunk a gyűjtés és az ut eredményéről és hivatalosan lezárom a gyűjtést.

Ez a hír aztán bizonyos megnyugvást keltett és utját szegte a további kombinációknak.

Ennyit az utazás céljáról. Magáról a miniszterek itt időzéséről a következőkben számolunk be részletesen:

Pontban 7 óra 45 percek a budapesti gyorsvonattal városunkba érkeztek Sándor János belügyminiszter, br. Ghillány Imre földművelésügyi miniszter és gr. Khuen-Héderváry Károly, a Feldult Tűzhelyeket Ujjáépítő Bizottság elnöke. Kíséretükben voltak: Széchenyi Emil gróf, Kovács Gábor miniszteri tanácsos, Nagy Virgil műegyetemi tanár, Thék Endre nagyiparos és a Hirlapírók Országos Egyesületének négy kiküldöttje.

A miniszterek fogadására Szinyei Merse István főispán vezetése alatt megjelentek a vasuti állomáson: Dókus Gyula alispán, Mattyasovszky György min. osztálytanácsos, dr. Orbán Kálmán h. polgármester, Schmidt Lajos rendőrkapitány, Mattyasovszky Kálmán tb. főszolgabíró és Nyeviczey László főispáni titkár.

A miniszterek kíséretükkel és a fogadásukra megjelentekkel az elsőosztályú váróterembe vacsorára tértek be, ahol már díszesen betárolt asztal várta őket. Vacsora közben Szinyei Merse István főispán lelkes beszédben üdvözölte a minisztereket és különösen gr. Khuen-Héderváry Károlyt, a kárpáti akció vezetőjét, megteremtőjét. Rövid néhány szóval esztelte a főispán azt a rettenetes pusztítást, amit az ellenséges betörés a Kárpátokban végzett, majd kijelentette, hogy a nemzet örök, soha el nem múló hálája fogja kísérni gr. Khuen-Héderváry Károlyt és nemes segítő társait azért a fáradságtalan, emberbaráti munkáért, amellyel a kárpáti falvak ujjaéledését lehetővé tették.

Az üdvözlésre gr. Khuen-Héderváry nyomban válaszolt. Tiltakozott az ellen, hogy őket ünnepeljék akkor, amikor ők is csak azért szálltak ki Ujhelyben, hogy István napjának előestéjén melegen üdvözölhessék Szinyei Merse Istvánt. A társaság kedélyes hangulatban együtt maradt, mig csak 10 óra 20 percek elő nem állott a különvonat, amely Takacsányba vitte a minisztereket és kíséretüket. Takacsányból hétfőn reggel indultak autók a kárpáti újraépülő falvak megtekintésére.

Kevés az önkéntes ápolónő.

Gróf Széchenyi Ernőné felhívása.

— aug. 23.

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!

Egy nagy kéréssel merem terhelni, lenne szives becses lapjában a sátorajhajhelyi honleányoknak tudtára adni, hogy a Dohánygyári Vörös Kereszt kórházban jelenleg — a háboru harmadik esztendejében — kevés az ápoló nénék száma.

A háboru kitorése óta itten működő ápolónők sorából 16 néne tábori kórházban van, 4 néne minden percben várja behívását egy tábori kórházba, 9 néne férjhez ment vagy legközelebb férjhez megy, 6 néne hosszabb nyári fürdőzési szabadságra ment Pöstyénbe, Karlsbadba vagy máshova. Tehát már 35 ápolónő hiányzik!

Arra kérem a mélyen tisztelt Sátorajhajhely városa lelkes asszonyait és leányait, akik ezen önzellen, honleányi kötelesség teljesítésére vállalkozhatnak és hetenkint 2 napot és 1 éjjelt áldozhatnak szenvedő hőseink ápolására, legyenek ezen hölgyek szivesek engem délelőtt 10--12 óra között a kórházban felkeresni. Ha többen lépnek sorainkba, akkor együtt felkérjük dr. Chudovszky törzsorvos urat arra, hogy még az ősz folyamán tartson egy tanfolyamot, amelyen a „kisegítő nének” a Vörös Kereszt önkéntes ápolónői diplomáját elnyerhetik.

A legkiválóbb tisztelettel:

Gróf Széchenyi Ernőné,
ö. v. k. ap.

Bár ez a levél mindennél ékebben beszél, nem bírjuk megállani, hogy egynéhány kíséző szót ne fűzzünk hozzá. Az a hártalan áldozatkésztség, nemes honleányi törekvés, amely e levél minden szavából felénk árad, megszólalásra késztet minket is, a kik két hosszú esztendő óta tanui vagyunk annak a fáradságtalan, szinte emberfeletti munkának, a mellyel gr. Széchenyi Ernőné, ez a csupa szív főúri asszony a hazájuk védelmében megsebesült, egészségüket vesztett hősök ápolása terén kifejt.

A dohánygyári Vörös Kereszt kórház a háboru kezdete óta van működésben és első perctől kezdve a legkiválóbb kórházak közé emelte gr. Széchenyi Ernőné vaszorgalma, nemes áldozatkésztsége. Ő maga nevelte magának az önkéntes ápolónők hatalmát,

gárdáját, kikkel mintaszerűvé, messze vidékeken híressé tette kórházát. Nem kimélt fáradságot, anyagi áldozatot, csak hogy betegeknek semmiben sem legyen hiányuk s elmondhatjuk, hogy talán sehol sem siettek asszonyok és lányok oly lelkesen a hőseink ápolására, mint épen a Széchenyi grófnő kórházába.

Most, amikor a hadszínterek ápolónó szükséglete és más a a kórházon kívül álló okok leapasztották az önkéntes ápolónók eleintén tekintélyes számát; amikor a nemes szívű grófnő a társadalom segítségét kéri beteg hősei érdekében, hisszük, hogy újból sokakban felébred a honleányi kötelességérzet és ismét tömegestől sorakoznak hölgyeink az alá a zászló alá, amelyet gr. Széchenyi Ernőné oly fennen lobogtat az önzetlen honleányi kötelesség dicsőségére a háboru óta.

Sátoraljaujhely hölgyei soha sem vonták ki magukat a honleányi kötelességek alól. Mindig büszkéek voltunk arra, hogy a mi hölgyeink áldozatkészségének, emberbaráti szeretetének nem akad párja. Bizton tudjuk, hogy ez a büszkeségünk a gr. Széchenyi Ernőné felhívása nyomán csak újabb erőre kap és röviden arról adhatunk majd hírt, hogy a Széchenyi grófnő vezetése alatt, ismét hatalmas gárda segít felszárítani hőseink fájdalomtól kisajtott könyveit.

A VILÁGHÁBORU.

A sajtóiroda hiteles távirati jelentése.

Nagy győzelemünk

Volhyniában.

Budapest, aug. 22.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz hadszíntér.

Károly főherceg lovassági tábornok hadseregharcvonala: Zabie mellett, Biesztrzevnél és a Tatár-szoros körletében az oroszok többszörös támadásait visszavertük. Zielonától délnyugatra osztagaink sikeres ütközetekben 100 foglyot ejtettek és 2 géppuskát zsákmányoltak.

Hindenburg vezértábornagy hadseregharcvonala: A peretelniki-pienikai szakaszon az ellenség Böhm-Ermolli vezérezre-des hadserege ellen újra megkezdte támadásait. Eltekintve egy keskeny árok részről, amelyért még folyik a harc, az oroszok legsúlyosabb áldozatai ellenére, állásainkat megtartottuk.

A sarny-koweli vasutvonal mentén és Smolárnál az ellenség néhány előretolt árkat elvesztette, amely alkalommal két gépfegyvert zsákmányoltunk.

Bnaka—Czrewiscénél az oroszok tegnap is a legnagyobb erőfeszítéseket fejtették ki, hogy a Strochod nyugati partján tért nyerjenek. Kivétel nélkül visszavertük az ellenséget, amely min-

denütt ezerszámmal vesztette embereit és azonkívül 2 tisztet, 270 főnyi legénységet és 4 gépfegyvert hagyott kezünkön.

A bajor lovaseszredek között harcoló Ferenc császár drago-nyosaink ismét méltóknak mutatkoztak régi hírnevükhöz.

Olasz hadszíntér.

Változatlan.

Délkeleti hadszíntér.

Nincs ujság.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese

Csak egy téglát . . .

A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének kérelme a vármegyéhez és városhoz.

— aug. 23.

Érdekes irás érkezett a városhá- zára és a vármegyéhez. A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége kopogtatott be ezekkel az irásokkal, hogy — amint ők mondják — egy téglát kérjenek a Bártfán felállítandó Sajtószálláshoz.

Az ujságírók szövetségének a vá- roshoz intézett beadványa a követ- kezőkép hangzik:

Tekintetes Városi Közgyűlés!

A vidéki ujságírók szervezete a Vidéki Hirlapírók Országos Szö- vetsége, amikor maga is részt vesz az oroszult kárpáti falvak ujja- építésében, aggodó lélekkel s elszomorodott szívvel gondol arra, hogy abból a majdnem kétszáz ujságíró- ból, akik most a haretteken küz- denek, hány fog csonkán, bönán, feldult idegzettel, beteg, megrok- kanva visszatérni.

A vidéki ujságíró élete akkor sem valami fényes, ha az ujságíró testi és szellemi erejének teljesen birto- kában van. Hát még ha beteg? Mi- ből él, hogyan vergődik az életen át, aki a világdulástól diadalal bár, de megrokkanna visszatér?

A mi pályánk békében is izgal- makkal teli fáradságos és idegölő pályá. Azok számára, akik kidőlnek a sorainkból, vagy akiknek hosz- szabb-rövidebb pihenésre szükség- gük van, hogy munkájukat foly- tathassák, nem tudunk addig ott- hont, pihenő helyet adni.

Hogy segítsünk beteg és meg- rokkant pályatársainkon, a V. H. O. Sz. igazgatósága elhatározta, hogy megépíti a Sajtószállást, a beteg ujságírók pihenő és üdülő házáat.

A Sajtószállás a Kárpátok egyik oroszult helyén, Bártfán épül fel, mint amely leginkább birtokában van azoknak a gyógyítványozóknak, amelyek a nemes hivatásu intéz- ménynek szüksége van.

Az üdülő és pihenő telep létesí- téséhez szükséges összeg egy ré- szét maguk az ujságírók adták ösz- sze, noha nekik nagyon kevés ju- tott a földi jóból s noha nekik alig vannak felesleges fillérek.

A nemes célú intézmény létesí- téséhez és fenntartásához szüksé- ges további összegért bizalommal fordulunk a magyar városokhoz, a melyek közvetlen tanui annak, hogy az ujságírói toll milyen buzgón küzd mindig, ha kulturális érdekek vagy jótékony célok hadba szólítják.

Nem kérünk sokat, nehogy sze- rénytelennek tartsanak bennünket. Csak egy téglát kérünk a tekinte- tes Városi Közgyűléstől a Sajtó- szálláshoz.

Egyszáz koronányi adománnyal a tekintetes Városi Közgyűlés épü- letünk fundamentumának egy tégl- láját veti meg s a Sajtószállás be- járátánál márványtábla hirdeti a mi márványnál maradandóbb halánkat

s a magyar városoknak a sajtó íránt tanusított nemes áldozatkészségét.

Kérésünket bizalommal küldjük, mert tudjuk, hogy a tekintetes Vá- rosi Közgyűlés nemeslelkűségébe vetett hitünkben nem csalatkozhatunk.

Igaz magyar szívvel és teljes tisz- telettel köszöntjük a város tekinte- tes közgyűlését.

Kelt Budapest, 1916. évi július havában.

A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége nevében:

Dr. Fenyves, Szávay,
titkár. elnök.

Körülbelül ugyanígy hangzik a vármegyéhez küldött irás is. Ott is csak egyetlen téglát kérnek a Sajtó- szálláshoz, amelyben beteg ujságírók fognak pihenni. És mi hisszük, hogy a kérés mindkét helyen eredménnyel fog járni. Ugy a város, mint a vármegye közönsége örömmel fogja meg- szavazni azt a néhány koronát, amit ezuttal mi kérünk tőlük.

Talán sehol az országban nem végzett annyi uttörő munkát a sajtó, mint éppen nálunk, ahol még nem is olyan nagyon régen valósággal irtóz- tak mindentől, ami modern, ami fej- lődésre alkalmas, ami megélhetést, jövedelmet biztosít. Az ujságíróknak, a köz napszamosainak kellett kivere- kedni, hogy ez a vármegye és ez a város is akarjon, tudjon élni és fej- lődni. És soha nem kértük munkánk- ért senkitől semmit. Saját erőnkkel birkóztunk meg a kezdet nehézségei- vel s saját erőnkkel álltuk a harcot mindenütt, ahol a közérdek: a vármegye és város érdeke ezt tőlünk ki- vánta.

Most először fordulunk kérő szó- val azokhoz, akikért létezőnk, akik- nek szolgálatába állítottuk minden tudásunkat, minden energiánkat. Nem akarjuk hinni, hogy egyetlen kérő szavunkat ne teljesíteni és legalább ennyivel ne honorálnák értük való becsületes munkánkat.

Királyi ajándék

egy pácini munkásembernek.

Hét fia harcol a hazáért.

— aug. 23.

A jövő történelemírójának lesz hivatása emléket emelni a magyar nemzetnek azért a példátlan áldozat- készségért, amellyel mindenét odaadja hazája védelmére. Vannak azonban olyan példái is a hazaszeretnek, a mindenre való áldozatkészségnek, melyek előtt már most sem hunyhat szem- et a nap krónikása.

Ilyen a Sütő István esete is. Sütő István a báró Sennyey Miklós pácini uradalmának az alkalmazottja. Egy- szerű, szegény munkásember, akinek a vagyonában csak nagy ritkán akad meg egy néhány korona, mégis ő hozta ebben a véres önvédelmi harc- ban a haza oltárára a legnagyobb áldozatot. — Minden vagyonát, min- den földi jónál becsesebbet áldozott a hazáért. Hét fiát adta oda szó nél- kül, hangtalanul, sőt büszke örömmel, mikor a király hívó szava zászló alá szólította az ő hű magyarjait.

Sütő Istvánnak az öreg, munká- ban kifáradt, szegény gazdasági alkalmozottnak hét fia küzd a haretteken, hogy megmentsék hazáját az ellensé- ges pusztítástól. Ő maga már nem bírja a fegyvert, de azért odahaza a gazdasági munkában szintén kiveszi részét az önvédelmi harcból. Dolgozik kora reggeltől napestig fáradhatatlanul, szorgalmasan, amint azt fiatal korától megszokta, hű közkatonájaként annak a polgári hadseregnek, amelyet ellen- ségeink kiéhezettó hadjáratával állítottunk szembe.

Szombaton is munkába készül- dött Sütő István és sehog sem tudta

megérteni, hogy miért nem engedik sem őt, sem munkástársait dolgozni, mért rendelik őket ünneplőbe öltöz- ten a község házára. Merthogy ez tör- tént vele. De Sütő István egész életén át szófogadó, engedelmes munkás ember volt, aki a kiadott parancsot zu- golódás nélkül teljesítette. Most sem igen kérdezősködött hát, hanem ünneplőbe öltözött és elment a község- házára, ahol már akkor a községbeliek közül, de meg a járás többi községei- ből is sokan várakoztak ugyancsak ünneplőbe öltözve a községi bírák és jegyzők vezetése alatt. Ott tudta csak meg, hogy Ófelsége, ami jószágos öreg királyunk méltányolva azt a nagy áldozatot, amit hét fiának harcba küldésével hozott, nevének kezdőbetűivel ellátott szép ezüst órát és 500 koronát küldött neki a főispán utján.

Csakhamar meg is érkeztek Dókus Gyula alispán, Sennyey Miklós báró és a járás főszolgabírája, hogy ünne- pélyesen adják át Sütő Istvánnak a király ajándékát. Dókus Gyula alis- pán adta át a királyi ajándékot a bős apának meghatóan szép beszéd kísé- retében, amelyben elismeréssel szólott Sütő Istvánról, aki szegény munkás ember létere oly nagy áldozatot hozott a hazájának.

És Sütő István, a becsületes öreg munkás, könnyes szemekkel hallgatta az alispán szavait. Talán nem is tudta megérteni, hogy mi történt vele, hogy miért küldött neki ajándékot a király, mert hisz ő mindig úgy tudta, hogy ő csak kötelességet teljesített, amikor hét fiát odaküldte, ahol patakokban ömlik a vér és ahol naponta ezer- számmal osztják a halált.

HIREK.

— A főispán látogatása Sáros- patakon. Szinyei Merse István főis- pán f. hó 12-én dr. Bessenyei Zsófi főszolgabíró királyi kitüntetésének át- adása után meglátogatta a sárospataki közintézményeket. Először az állami tanítóképző intézetet látogatta meg, ahol Hodossy Béla igazgató fogadta és üdvözölte a főispánt, ki megköszönte a fogadtatást. Innen gyalog mentek a jegyzői internátusba, onnan az iskolakerten keresztül a főiskolába. Itt a nagy tanácsteremben a tanári kar élén Rohoska József rektor-pro- fesszor fogadta és gazdag, szép be- széddel üdvözölte. A főispán megha- tottan köszönte meg a lelkes fogad- tatást és kijelentette, hogy mindent elkövet, hogy ez a hagyományokban annyira gazdag történelmi jelentőségű főiskola régi dicsőségének megfelelő virágzásához jusson. Ezt a meleg ér- zést s önkéntes ígéretet a főiskoláért élő tanári kar, lelkes éljenzéssel hono- rálta, remélve egy jobb jövőt, mely sok vihart élt és állt főiskolát a fej- lődés és az anyagi megerősödés útjára fogja vinni. Ezután a főispán a könyv- tárt s az iskolai gyűjteményeket tekintette meg, majd Dókus Gyula alis- pánal együtt automobiljára ülve, éljenzések között hagyta el Sáros- patakat.

— Katonai kinevezések. A király Arnóthfalvy András, dr. Bettelheim Ignác, dr. Barna Mór, dr. Lichten- stein Izidor zászlóoskat tartalékos hadnagyokká, Gottesmann Lajos Pó- lányi Lajos, dr. Bettelheim Jakab zászlóoskat népfelkelő hadnagyokká, Sziebert Endre és Ligeti Jenő népfelkelő hadnagyokat népfelkelő főhad- nagyokká nevezte ki.

— Esterházy Pálné grófné ki- tüntetése. A hadsereg főparancsnok- sága a bronz vitézségi éremmel tün- tetette ki özvegy ifjabb Esterházy Pál- né grófnét, született Andrassy Ilona grófnét. A bronz vitézségi érem a ki-

tüntetése sorozat- csak azok a ki- tün- tetés- nek, akik a kö- zös- ség- nek a lovészár- kán- nellet- teszik me- Az első asszony- tonának kijáró ér- let, Esterházy P. asszony mindene- ginak, nőies hű- nek él, aki ott e- nek segítségét e- nom kezével a l- tört, megkínzott. seinek verejték- gátja. A kis bro- pai gróf özvegye balvány kifejezé- len tiszteletnek- lyet mindenki, nemzet érez iránt.

— Uj hon- guszti katoná- Eblert Andor é- végzett hadapró- zászlóoskává nev-

— Zöldhely- mely elé anny- Sátoraljaujhely- szombaton volt. Amint előre lát- zsufozásig megt- gel, mert mind- pályája kezdeté- próbálgatásáar- érdeme, hogy a- sen sikerült. A- rettel fogadta- ünnepelte, amik- hogy nem mino- szönyára sok- szinpadunkról. sodik felvonásá- ról tett bizony- nem teljesen k- nem is várhatt- véstet — de- meghozza. Kab- voltak. Bár én- fejlődés útján, kellemesen ese- konyságával ké- zönség lelkéhe- azonban, hogy- lami megkapó- hat a közönség- Dezsó ugyancs- nek bizonyult, vőnek néz ele- kellemes, mo- simák máris, ság hiányzik, korlat meghoz- petés volt a g- lépte, akik k- Gyula és Nyó- nagy sikert, ő- Kellner Klári- helyi Miklós, m- mara Gyulána- kellemesen elt- vozott a kitün-

— Hir az o- Aladar önként- Simon helybe- késztségünkn- li, hogy orosz- éri magát.

— A 19- hívása. A hiv- ma rendeletet 1885. évtől 18- jedő időközbe- népfelkelésről- sokról szóló t- (igénybevett), közben elbecs- évi születésü- (munkások, k- ha a megtart- tösemlén, de- ton, pótzeml- felkelési fegy- masnak talál- (legkésebb d- ben névszerin- a népfelkelés- tüntetett m. k- letőleg cs. és- parancsnoksá- lési ténylege- tartoznak. N-

engedik dolgozni, de öltözötty ez törés és életlenek. Most sem anem ünnepek a közönségbeliek közönségei. Anesak ünnepek és birák és tudta csak a nagy árságra küldöbetüivel 500 koronáján.

— **Uj honvédszázalások.** Az auctonosi katonai kinevezések során Andor és ifj. Reviczky Imre hadapródiskolai növendékeket szászokká nevezték ki.

— **Zöldhelyi Annus tarka estje,** mely elé annyira várakozással tekintet a közönség, f. hó 19-én, szombat volt a városi színházban. A mű előre látható volt, a nézőtér felől megtelet előkelő közönséggel, mert mindenki kíváncsi volt a kezdeten álló földínc színről.

A Zöldhelyi Annus bemutatkozása fényesen sikerült. A közönség lelkes szövegét fogadta és még lelkesebben fogadta, amikor meggyőződött róla, hogy nem mindennapi tehetség indul útjára sok sikert hozó útjára a mi színházunkra. A „Lengyelvér“ máris felvonásában színészi tehetségét bizonyította. Bár játéka még nem teljesen kiforrott — aminthogy is várhattunk tőle kiforrott művészetet — de a színpadi rutin ezt is megfogadta. Kabaré dalai kifogástalanok voltak. Bár énektudása is most van a fejlődés útján, hangja már is szépen, kellemesen csendül és lágy simulással, melynek könnyen férkőzik a közönség lelkéhez. Legnagyobb előnye azonban, hogy egyéniségében van valami megkapó báj, amely kellemesen hat a közönségre.

— **Partnere: Tibor Dezső** ugyancsak tehetséges színész, bizonyult, aki ugyancsak szép jövőre néz elébe. Beszélő orgánuma kellemes, mozdulatai elfogadhatóak, már is, csak a színpadi biztonság hiányzik, amelyet azonban a gyakorlat meg fog hoz majd. Kedves meglepetés volt a gyerek műkedvelők felépítése, akik közül különösen Fried Gyula és Nyomárkay István értek el nagy sikert, de szép sikereik voltak a többieknek is. **Fried Gyula, Kozma László, Zöldhelyi Miklós, Csurgó Mihály és Halmos Gyulának** is. A közönség egy kellemesen eltöltött est emlékeivel támasztotta a kitűnően sikerült előadásról.

— **Hír az orosz fogságból.** *Deutsch* honvédelmi szakaszvezető, *Deutsch* honvédelmi helybeli magánzó fia egy szerencsés eseménynek irt levelezőlapon közölte, hogy orosz fogságba jutott és jól érzi magát.

— **A 19—31 éves népfelkelők bevezetése.** A hivatalos lap legutóbbi száma a honvédség közölte, amely szerint az 1897. évtől 1897. évig bezárólag terjedő időközben született, továbbá a népfelkelésről vagy a hadiszolgáltatásról szóló törvény alapján kirendelt (szolgálatból időközben elbocsátott) összes 1865—1897. évi születésű magyar állampolgárok listáját, kocsisok, hajósok stb.), a megvárt népfelkelési bemutatás, népfelkelési felülvizsgálata, pótszemlén vagy utószemlén népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtak, augusztus 23-ikán 1865. évi 11 óráig, amennyiben a népfelkelési igazolvány lapon feljegyzett m. kir. honvédkiegészítő-, illetve cs. és kir. kiegészítési kerületi honvédségi szék helyére népfelkelési igazolványt szolgáltatva bevonulni kötelezettek. Mindazok a fentemlített

születési évfolyamokba tartozó egyének, kik önkéntes belépés folytán a m. kir. honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe (akár mint egyévi önkéntesek is) fent megjelölt napig besoroztattak, tényleges szolgálatra szintén augusztus 23-ikán kötelesek bevonulni. Mindazokat a népfelkelésre kötelezteket, kiknek népfelkelési igazolványi lapjuk szerint Máramaroszigetre, Beszterczére, illetőleg a honvédséghez beosztott azon népfelkelésre kötelezettek, kiknek az eszéki A) honvédkiegészítő-parancsnoksághoz kellene bevonulniok, figyelmezteti a rendelet, hogy nem Máramaroszigetre, hanem Szatmárnémetibe és nem Beszterczére, hanem Zilahra, illetőleg nem Eszékre, hanem Pozsegára kell bevonulniok.

— **A városi moziban ma, szerdán újra „Tarka est“ lesz mozielőadás keretében.** Fellépnek: Zöldhelyi Annus és Tibor Dezső a Király Színház tagjai, akik a szombati előadásban a legelőnyösebben mutatkoztak be. Teljesen új műsorral fognak szerepelni. Kitűnő kabaré számok és egy érdekes attrakció fogják változtatni a művészt. Azonkívül egy nagyhatású, izgalmas, bűnügyi mozidráma: „A halál jegyese“ 3 felvonásban kerül bemutatásra.

— **Tűz Hosszulázon.** Kedden délután 10 órakor eddig ismeretlen okból tűz támadt Hosszulázon. A tüzet Ujhelyben a tüzőltő őronyban is észrevették, ahonnan nyomban értesítették a főszolgabírói hivatalt. A hír vétele után azonnal a helyszínre indult dr. Osváth Dezső szolgabíró és Friss Heiman tüzőltő parancsnok, hogy az oltási munkálatokat vezessék. Friss Heiman szakszerű intézkedései alapján sikerült is a tűz vaterjedésének gátat vetni még mielőtt az nagyobb arányokat ölthetett volna. A kár jelentékeny, de nagyobb részben biztosítás útján megtérül.

— **A korpa legmagasabb árának megváltoztatása.** A hivatalos lap a kormányrendeletét közli, amellyel a buza-, rozs- és árpakorpáért, valamint ezek őrlelési hulladékáért követelhető legmagasabb árát 100 kilogrammonkénti tiszta súlyra 20 koronában állapítja meg. A régi rendelet alapján előállított korpa augusztus 31-ig a régi áron hozható forgalomba.

— **Leforrázott gyermekek.** A múlt héten Mádon Gulyás Miska 3 éves kis fia sürgött-forgott az anyja körül, miközben egy csupor forró vizet magára rántott a tűzhelyről s az égési sebeibe belehalt; e héten pedig Beki Géza, szintén 3 éves fia gyermek anyja tállalása közben a forró levest döntötte magára s a szenvedett égési sebeiben szintén meghalt.

— **Letartóztatják a sorozásról elmaradtakat.** A sorozásokról elmaradt állításkötelesek sorsa felől intézkedik egy legújabb kormányrendelet. A rendelet értelmében a közigazgatási hatóságoknak jogában áll az elmaradtakat — amennyiben azok szökésről tartani lehet — a legközelebbi sorozásig őrizetbe venni. E célra nemcsak bírósági és közigazgatási börtön, hanem bírósági fogház is igénybe vehető, mely utóbbi esetben az őrizetbe vett személyek rabokat illető ellátásban és elbánásban részesülnek. A kir. ügyészségnek ilyen költségei külön számoltatnak el.

— **Házörző kutya,** nagyon éber és szép állat jó helyre nagyon átadatik. Cim a kiadóhivatalban.

KÖZGAZDASÁG.

* **Adria biztosító társulat** Triesztben. Az Adria biztosító társulatnak 1915-ik évre vonatkozó 77-ik közgyűlése folyó hó 7-én tartott meg. A társulat ebben az üzleti évben is eredményesen látta el a reá rótt nagy és fontos közigazdasági feladatát. Az üzleti évről pénzügyi eredménye is kielégítőleg pénzügyi eredménye is kielégítőleg mutatnak. Az életbiztosítási

ágazat természetesen lényegesen csökkent szerzeményt tüntet fel és ezzel egyetemben a halálesetek számottevő gyarapodását. Az elmúlt üzleti év a társulatra nézve igen lényeges, rendkívüli többletkiadással járt, különösen személyzeti- és a háborús jótékonykodás különféle céljait szolgáló kiadásokkal. Az üzleti év fő megterhelését képezik azonban az értékpapírok átlagában beállott árfolyamvesztés ellenőrzésére szükségesé vált könyvszerű leírások, amelyek összege 3,052.213 koronát tett ki. Mindezek ellenére — a rendelkezésre álló tartalék igénybevétele nélkül — a legutolsó 1913-as, békés év osztalékának megfelelő 160—kor. osztalék (az előző évi 130 koronával szemben) megállapítása volt lehetséges.

A záró számadás adataiból a következőket emeljük ki: az életbiztosítási A) osztályban 38,530.003 kor. tőkeösszegeiről szóló ajánlat terjesztett be, a kiállított kötvények pedig 35,599.362 koronáról szólnak. Az üzleti év végével az életbiztosítási állomány biztosított tőkében kerek 546 millió koronát tett ki, biztosított járadékokban pedig 1,894.199 koronát. Halál- és elérési esetekért, valamint járadékokért a társulat 13,013.982 koronát fizetett ki. Az életbiztosítási osztály díjtartalékai az év végén a viszontbiztosított rész levonásával 158,325.000 koronát tettek ki s ekképpen a megelőző évvel szemben saját számlára 6,688.000 korona növekedést mutatnak.

Az elemi ágazatok B) osztályában a díjbevétel következtében alakult: tüzbiztosítás: 25,655.899 kor., szállítmány biztosítás: 3,203.069 kor., betörési elleni biztosítás: 859,753 korona. A viszontbiztosítások összesen 13,798.547 koronát igényeltek. Az elemi ágazatokban a társulat károk fejében a viszontbiztosított rész levonása után 7,409.000 koronát fizetett ki. Az elemi ágazatok díjtartalékai a viszontbiztosított rész levonásával 12,360.996 koronát tesznek ki.

Az üzleti év végével a társulat tőkéje és tartalékai következőképpen alakultak: teljesen befizetett részvénytőke: 10,000.000 kor., vagyon-tartalék: 12,000.000 korona, nettódíjtartalékok: 169,685.649 kor., nettókártartalékok: 7,940.344 korona, összesen kerek 200 millió korona.

A társulat alkalmazottainak nyugdíjpénztára 5,259.513 korona vagyon felett rendelkezik.

NYILT TÉR. *)

Nyilatkozat.

Megboldogult Oesterreicher Lázárné sarkóvének felavatása kapasan elterjesztett hírekkel szemben alulírottak a következőket jelentik ki:

1. Egyikünk sem tett oly kijelentést, hogy Oesterreicher Lázár urnak a sarkó költségéhez hozzájárultunk, ebből csak annyi felel meg a valóságnak, hogy amennyiben sokan kifogásolták a sarkóvet, mondhatta esetleg valamelyikünk, hogy szívesen hozzájárultunk volna egy megfelelőbb sarkó költségéhez. — Különben volt olyan egyén is, aki magának Oesterreicher Lázárnak is megmondotta, hogy egy ilyen sarkóvet egy lánynak szoktak állítani, de nem egy Oesterreichernak.

2. Egyikünk sem fejezett ki olyan kívánságot, miszerint Oesterreicher Lázár rokonai távol maradjanak a sarkó felavatásától, sőt azt csak elítélni tudjuk és a közvélemény bírálatára bizzuk és a közvélemény bírálatára nővel szemben, aki közülük nem egyet felnevelt, kiházasított és a férje tudtán kívül is támogatott. — A tényállás az, hogy a vallásra való hivatkozás ürügye alatt ellene voltak a tartandó gyászbeszédnek, de amennyiben úgy az itteni, mint a véletle-

nül itt időzött más 2 hirnevés rabbi, nemcsak hogy vallási szempontból nem láttak az ellen okot fennforogni, de az elhunyt kimagasló érdemeire való utalással ellenkező nézetet voltak, — a gyászbeszédet távolmaradásukkal akarták meghiusítani, számíttva arra, hogy — jöllehet a felavatásról senkit nem értesítettek — közönség hiányában az nem lesz megtertartható és ezzel áll összefüggésben az is, hogy egyik rokona csak a sarkóig kísérté Oesterreicher Lázár urat és az ő beleegyezésével onnan tért vissza. — Az, hogy mégis volt gyászbeszéd és a főrabbi ur megható szavakban méltathatta az elhunyt pótolhatatlan érdemeit, amelyek során alig maradt szem szárazon, annak tulajdonítható, hogy a közönség így is — különösen nők — szép számban jelentek meg az érdemes nő kegyeletének megadására. Az igazság kedvéért felmilitjük még azt is, hogy a család egy tagja — akinél az ilyen kicsinyes tervek nem szoktak érvényesülni — a családjával együtt jelen volt a felavatáson, akinek neje még a kocsi igénybe vételét is elhárította magától azzal, hogy az elhunyt jószágja megérdemli, hogy gyalog járadjanak ki a tiszteletére.

3. Megragadva az alkalmat, még azt kívánjuk kijelenteni, hogy valóban az is, mintha mi úgy nyilatkoztunk volna, hogy a „bácsi már most mehet a háztól, úgy sem hozott ide semmit,“ ezen téves híresztelés talán onnan eredhet, hogy amikor a megboldogult végrendeletet, mellesleg megjegyezve oly humanus módon, hogy vagyonának 1/3 részét a férje rokonainak és az egész vagyon élvezeti jogát a férjének engedte át, — Oesterreicher Lázár azt minden áron meg akarta akadályozni és annak során azzal fenyegetőzött hogy „veszi a botját és már megy el a háztól“, — hogy ez így volt, arról többek között tanúságot tehet az ott volt végrendeleti tanúk: a főrabbi, dr. Fuchs Emil, királyhelméczi dr. Weinberger József és dr. Béke Géza urak.

Ezt tartottunk egyelőre szükségesnek kijelenteni és lesz még módunk a nyilvánosság előtt magunkat tisztázni a megtévesztő hírekkel szemben, nehogy tért engedjünk olyan feltevéseknek, mintha alulírottak okot szolgáltatnánk volna az Oesterreicher ur által követett eljárásra.

Néhai Oesterreicher Lázárné

testvér gyermekei.

Főszerkesztő és leltárnaladonos: **Ehler Gyula**

Vezetős szerkesztő: **Dr. Hellinger Ignác**

HIRDETÉSEK.

A sárospataki kir. járásbírósgától.

Pk. 74/15. 1915. sz.

Végzés.

A Schweitzer Varrógép r.-t. végrehajtatónak végrehajtást szenvedő elleni kielégítési végrehajtási ügyében a bíróság a végrehajtó által kért bírói árverést a Sárospatakon 1915. január 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt s a végrehajtási jegyzőkönyv 1—13 tételei alatt összeirt ingókra a 12000. 1915. I. M. E. számú rendelet 16. §-a alapján elrendeli s annak végrehajtó vagy igazolt helyettese közbenjöttével leendő foganatosítása végett határidőül 1916. évi augusztus hó 25. napjának délutáni 3 óráját a helyszínére, Sárospatakon kitűzi s arra Hazay József kir. járásbírósi végrehajtot a vonatkozó iratok kiadásával kiküldi.

Sárospatak, 1916. évi aug. 16.

Miskey s. k.

kir. járásbíró.

*) Az e rovat alatt közlöttéért a beküldő vállal felelősséget. Szerk.

Értesítés.

Czipészek a miskolci cs. és kir. gyűjtőállomásnál (Bergestelle) 36—42 korona hetibérrel, naponta 10 órai munkaidő mellett felvétetnek. Ügyesek és szorgalmasak külön pótlékot is kapnak.

A felvétel levelezőlappal a parancsnokságnál kérelmezendő, a munkás pontos címének megjelölésével.

Nem helybeliek a tüzerkaszárnnyában díjmentesen elszállásoltatnak és kérelmükre ételmezésben is részvesztnek a kincstártól megszabott ételmezési pénz lefizetése ellenében.

Cs. és kir. gyűjtőállomás
Miskolcz VI.
Tüzerkaszárnnya.

Tüzifa és kőszén eladás.

Tekintettel az árak folytonos emelkedésére és a szállítási akadályokra, fölhívom a t. közönség szives figyelmét, hogy

tüzifa és porosz kőszén

szükségletét már most fedezze, vagy későbbi szállításra nálam előjegyeztesse.

Szállítok hasáb- és vágott tüzfát és kőszént,
kisebb mennyiségben és waggon számra is.

Friedmann József

Telefon. sz: 128.

fa és szénkereskedő Justus-u. 22.

SZEPLŐ ÉS MÁJFOLT

elmulasztására legalkalmasabb
és közkedvelt arckenőcsök: a

„Jelma Crém“

Liliom-arckenőcs

Sichulszky-arckenőcs

1—1 tégely ára 1 K. 40 f., kis tégely 1 K., hozzá való szappan 1 K.

Kapható:

a „Szt.-Antal“ gyógyszerertárban
Sátoraljaujhely, Széchényi-tér.

CZIMBALOM-RAKTÁR.

SCHUNDA-féle szab. hirneves

— CZIMBALMOK —

állandó bizományi raktára

Sátoraljaujhely, Erzsébet királyné-utca 8. sz. alatt.

— Igen kedvező részletfizetési módzatok. —

Tulhalmozott készlet miatt

nyomópapirból lekerült 10—15 cm. nagy-
ságu, jegyzékpapirnak alkalmas szallag-
papirokat míg a készlet tart 1000 drb.-onként

— 40 fillérért árusítjuk. —

A „Zemplén“ könyvnyomdája.